

Bacheloroppgave

IDR600 Sport Management

Hvordan har fotballklubbene tilhørende NFF Østfold blitt påvirket av Covid-19? En gjennomgang av NFFs spørreundersøkelser

Georg Eugen Lindberg Johannessen og Sivert Thøgersen Jensen

Totalt antall sider inkludert forside: 38

Molde, 19.05.2021

Obligatorisk egenerklæring/gruppeerklæring

Den enkelte student er selv ansvarlig for å sette seg inn i hva som er lovlige hjelpemidler, retningslinjer for bruk av disse og regler om kildebruk. Erklæringen skal bevisstgjøre studentene på deres ansvar og hvilke konsekvenser fusk kan medføre. Manglende erklæring fritar ikke studentene fra sitt ansvar.

Du/dere fyller ut erklæringen ved å klikke i ruten til høyre for den enkelte del 1-6:		
1.	Jeg/vi erklærer herved at min/vår besvarelse er mitt/vårt eget arbeid, og at jeg/vi ikke har brukt andre kilder eller har mottatt annen hjelp enn det som er nevnt i besvarelsen.	☒
2.	Jeg/vi erklærer videre at denne besvarelsen: <ul style="list-style-type: none">• ikke har vært brukt til annen eksamen ved annen avdeling/universitet/høgskole innenlands eller utenlands.• ikke refererer til andres arbeid uten at det er oppgitt.• ikke refererer til eget tidligere arbeid uten at det er oppgitt.• har alle referansene oppgitt i litteraturlisten.• ikke er en kopi, duplikat eller avskrift av andres arbeid eller besvarelse.	☒
3.	Jeg/vi er kjent med at brudd på ovennevnte er å <u>betrakte som fusk</u> og kan medføre annullering av eksamen og utestengelse fra universiteter og høgskoler i Norge, jf. Universitets- og høgskoleloven §§4-7 og 4-8 og Forskrift om eksamen §§14 og 15.	☒
4.	Jeg/vi er kjent med at alle innleverte oppgaver kan bli plagiatkontrollert i URKUND, se Retningslinjer for elektronisk innlevering og publisering av studiepoenggivende studentoppgaver	☒
5.	Jeg/vi er kjent med at høgskolen vil behandle alle saker hvor det forligger mistanke om fusk etter høgskolens retningslinjer for behandling av saker om fusk	☒
6.	Jeg/vi har satt oss inn i regler og retningslinjer i bruk av kilder og referanser på biblioteket sine nettsider	☒

Personvern

Personopplysningsloven

Forskningsprosjekt som innebærer behandling av personopplysninger iht.

Personopplysningsloven skal meldes til Norsk senter for forskningsdata, NSD, for vurdering.

Har oppgaven vært vurdert av NSD?

ja nei

- Hvis ja:

Referansenummer:

- Hvis nei:

Jeg/vi erklærer at oppgaven ikke omfattes av Personopplysningsloven:

Helseforskningsloven

Dersom prosjektet faller inn under Helseforskningsloven, skal det også søkes om forhåndsgodkjenning fra Regionale komiteer for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk, REK, i din region.

Har oppgaven vært til behandling hos REK?

ja nei

- Hvis ja:

Referansenummer:

Publiseringsavtale

Studiepoeng: 15

Veileder: Kjell Marius Herskedal

Fullmakt til elektronisk publisering av oppgaven

Forfatter(ne) har opphavsrett til oppgaven. Det betyr blant annet enerett til å gjøre verket tilgjengelig for allmennheten (Åndsverkloven. §2).

Alle oppgaver som fyller kriteriene vil bli registrert og publisert i Brage HiM med forfatter(ne)s godkjenning.

Oppgaver som er unntatt offentlighet eller båndlagt vil ikke bli publisert.

Jeg/vi gir herved Høgskolen i Molde en vederlagsfri rett til å gjøre oppgaven tilgjengelig for elektronisk publisering:

ja nei

Er oppgaven båndlagt (konfidensiell)?

ja nei

(Båndleggingsavtale må fylles ut)

- Hvis ja:

Kan oppgaven publiseres når båndleggingsperioden er over?

ja nei

Dato:

Forord

Fotball er en stor del av livet vårt. Vi har begge spilt fotball for klubber i Halden, Fredrikstad og Molde, i tillegg til ulike trenerverv. Vår kjærlighet for fotball og områdene vi kommer fra har vært en underliggende motivasjon for å kunne lage en så god bachelor som premissene tillot seg.

Når vi har skrevet denne oppgaven, har vi sett tilbake på 3 gode år fra Bachelorstudiet Sport Management ved Høgskolen i Molde. Alle erfaringer som vi har bygd oss opp underveis gjennom disse 3 årene har hjulpet oss med å skape en Bacheloroppgave som vi kan sette navnene våre på.

Vi vil gjerne takke praksisplassene våre, Fredrikstad Fotballklubb og NFF Østfold, for all hjelpen de har kommet med. Spesiell takk til NFF Østfold for at de satt oss i kontakt med NFF, som igjen ga oss tilgang til undersøkelsene. Vi vil også gi en stor takk til bachelorveilederen vår Kjell Marius Herskedal for støttende ord og veiledning underveis

Sammendrag

I mars 2020 kom regjeringen med de sterkeste og mest inngripende tiltakene i norsk fredstid. Dette var starten på Covid-19 sin innvirkning på det norske samfunnet, og den norske fotballen kom ikke unna. Seriespill og turneringer ble utsatt og avlyst, treningsaktiviteten ble endret, og dette førte til at klubber over hele landet måtte tilpasse seg en ny hverdag.

Denne studien ser nærmere på hvordan fotballklubbene tilhørende NFF Østfold ble påvirket av Covid-19, der vi benyttet informasjonen klubbene fremmet i undersøkelsene til NFF. Undersøkelsene inneholdt spørsmål omkring klubbens økonomi, medlemsmasse og tanker på nåværende tidspunkt og om fremtiden. Vi valgte å se nærmere på klubbens svar når det kom til endringer i inntekter og endringer i medlemsmassen/frafall.

Resultatene viste hvor mange klubber som hadde opplevd inntektstap, og årsakene til dette, hvor et stort flertall av klubbene hadde opplevd inntektstap. I tillegg så vi på endringer i medlemsmassen til klubbene, hvor de også her forklarer at de har opplevd, i flere alderssegmenter, at de har blitt færre.

1.0 Innhold

1.0	Innhold	7
2.0	Innledning	8
3.0	Problemstilling	9
4.0	Litteratur- og teorigjennomgang.....	10
4.1	Litteraturgjennomgang av påvirkningen til Covid-19 på fritidsaktiviteter	10
3.2	Frafall teori.....	10
4.1.1	Leisure constraints theory	11
4.1.2	Tre teoretiske rammeverk – Daniel Gould.....	12
4.2	Kvalitetsklubb	13
4.2.1	Økonomistyring	13
5.0	Metode.....	14
5.1	Utvalg	14
5.2	Datainnsamling.....	15
5.3	Datasortering og analyse	15
5.4	Troverdighet, styrker og svakheter.....	16
5.5	Oppgavens verdi.....	16
6.0	Resultater	17
6.1	Endringer i medlemsmasse.....	17
6.1.1	Årsklasser i gang med aktivitet.....	18
6.1.2	Endring i medlemsmasse.....	20
6.2	Endringer i inntekter.....	22
6.2.1	Anslag i inntektstap.....	22
6.2.2	Hovedårsakene til de tapte inntektene.....	26
7.0	Diskusjon.....	29
7.1	Hvorfor var det så lite aktivitet i jentefotballen?.....	29
7.2	Hvorfor har noen klubber opplevd økning i medlemsmasse?.....	30
7.3	Hva var årsakene til frafall?	30
7.4	Hva var årsakene til de tapte inntektene?.....	33
8.0	Konklusjon.....	34
	Referanseliste	36

2.0 Innledning

Få situasjoner har tyngden til å påvirke hele verden (Mutz, 2020). I følge Mutz's (2020) forskning på tidligere verdenskriser kan en forvente endringer i menneskers verditenkning, helsevaner og meninger og oppførsel. Videre antas slike endringer å ta flere år, med mindre en enkelt-situasjon har nok påvirkningskraft til å endre hverdagen til folkemasser raskt, som en verdensomspennende pandemi (Mutz, 2020).

«I dag kommer den norske regjeringen med de sterkeste og mest inngripende tiltakene vi har hatt i Norge i fredstid» (Regjering, 2020). Datoen er 12. mars 2020, og statsminister Erna Solberg taler til det norske folk fra Statsministerens kontor. Dette var starten på Covid-19 sin innvirkning på det norske samfunnet. Skoler og barnehager stengte ned, samt en rekke andre institusjoner og bedrifter. Nedstengingen førte til en voldsom økning av arbeidsledighet og permitteringer landet over. Dette gikk også utover den norske idretten.

Fotball er den mest populære idretten i Norge. Per mars 2020 fantes det over 10 000 aktive fotballspillere i Østfold Fotballkrets gjennom 82 klubber (Norges Fotballforbund, 2019). Alle ble påvirket av pandemien.

Det vi skal prøve å finne svar på gjennom denne bacheloroppgaven er hvordan klubbene ble påvirket, og vi kommer til å diskutere eventuelle årsaker. Vi kommer til å spisse inn mot hvordan Covid-19 har påvirket endringene i inntekt og endringer i medlemsmassen/fracfall til klubbene tilhørende NFF Østfold.

Vi har undersøkt og analysert data NFF har innhentet fra alle fotballklubber som valgte å delta i undersøkelsene, hvor vi har «silet» ut informasjon fra klubbene tilhørende NFF Østfold. Datamaterialet kan dateres til månedene mars, april, juni og september 2020.

3.0 Problemstilling

Siden vi begge er oppvokst i det som engang het «Østfold» og har fotball som hovedinteresse, tenkte vi å se nærmere på det vi kaller vårt «fotball hjem». Da Covid-19 kom til Norge, og alt ble stengt ned, fikk det oss til å tenke over hvordan fotballen har blitt påvirket. Under drøftingsprosessen over hva vi eventuelt skulle skrive om, fikk vi begge praksisplasser i «gamle Østfold». På grunn av at Sivert fikk praksisplass i NFF Østfold, fikk vi vite om undersøkelser som NFF hadde gjennomført. Undersøkelsene ble sendt ut til alle klubber som er under NFF sin paraply, og inneholdt spørsmål om hvordan Covid-19 hadde påvirket dem. Slik kom vi på sporet av problemstillingen; «Hvordan har fotballklubbene tilhørende NFF Østfold blitt påvirket av Covid-19? En gjennomgang av NFFs spørreundersøkelser».

Fordi dette er en bachelor som er skrevet med bakgrunn på NFF sitt arbeid, måtte vi ha kunnskap om hva innholdet i undersøkelsene ville være. Undersøkelsene har primært omhandlet tapte inntekter/økonomisk støtte og/eller endring i medlemsmasse. Dette førte til at vi bestemte oss for å sette søkelys på disse underkategoriene; endringer i inntekter og endring i medlemsmasse/fracfall.

4.0 Litteratur- og teorigjennomgang

4.1 Litteraturgjennomgang av påvirkningen til Covid-19 på fritidsaktiviteter

Mutz (2020) utførte en studie på hvordan tyskere har måttet tilpasse sin oppførsel i starten av Covid-19. Han forklarer at LTSE, som står for *leisure time sport and exercise* (oversatt til norsk; fritidsaktiviteter), har fått dramatiske konsekvenser som livet generelt. Mutz sier videre at det er 27.5 millioner som er medlem av en idrettsorganisasjon og 11.7 millioner som er medlemmer av treningssenter i Tyskland. Funnene til Mutz (2020) var at 31% av tyskere reduserte sin LTSE, 27% opprettholdt det som vanlig og 6% økte. Resterende 36% deltok ikke i LTSE, hverken før eller etter begynnelsen av nedstigning. I studien fra 2020 diskuterer også Mutz at mer forskning kreves for å se om dette hadde en direkte påvirkning på den mentale helsen. I 2021 publiserte han derfor en ny studie som utforsket nettopp det. Her skriver han at det var en merkbar forskjell i det han kaller for *subjective well being*, som betyr subjektivt velvære, hos de som ble nektet adgang eller måtte betraktelig redusere sin fritidsaktivitet (Mutz, 2021). Med dette i bakhodet ser vi på hva teorien mener om årsaker til frafall.

3.2 Frafall teori

Frafall er et begrep vi bruker for å kunne sette ord på utøvere som gir seg med en respektiv idrett. Det blir ofte sett på som et problem eller en uønsket situasjon som oppstår når en ung utøver kommer inn i en viss alder. «*Orker ikke, gidder ikke, passer ikke? Om frafallet i norsk idrett*» av Ørnulf Seippel (2005), går i dybden når det gjelder frafall. Seippel (2005), mener ordet frafall gir assosiasjoner om et alvor. Han mener for øvrig at det ikke nødvendigvis er slik, fordi man først må finne grunnen til et eventuelt frafall, som kan være individuelt. Seippel (2005) forklarer også at når noe fremstår som et problem, er det et tegn på at noe er annerledes enn man kunne ønske seg. Det er vanlig å knytte fire normer til idretten; norm 1 og 2, at idretten bidrar til bedre fysisk og mental helse. Norm 3, at en er med i et sosialt miljø, dvs. at idretten bidrar til sosial integrasjon. Norm 4 går mer

på den frivillige siden, der idretten bidrar ved å kunne gi organisatorisk kompetanse til de som er i et verv, som til slutt vil gi en form for sosial kapital. Hvor det er et problem varierer veldig ut ifra hvilken «hatt» man har på seg. I denne oppgaven ligger søkelyset på hva klubbene har svart, som er da bekymringer og kvantifiserbare endringer hos de forskjellige nivåene de har i klubben. Historisk sett er det to ulike puljer hvor frafallet er størst; først i ungdomsårene, så i tidlig voksen alder (Torp, 2019). Datamaterialet vi har fått fra NFF viser oss alder 6-19 år, og deretter senior, så vi har dessverre ikke fått muligheten til å se alder på senior nivå.

4.1.1 Leisure constraints theory

Torp (2019) skriver om *leisure constraints theory* gjennom Crawford og Godbey (1987), Crawford, Jackson og Godbey (1991), Godbey, Crawford og Shen (2010) og White (2008), som et overordnet rammeverk, som ser på deltakelse og frafall i fritidsaktivitet. Hun skriver at det er tre nivåer av begrensninger som må overkommes; 1) intrapersonlige, 2) mellommenneskelige, og 3) strukturelle.

Intrapersonlige begrensninger blir definert som personlige psykologiske trekk som påvirker utviklingen av fritidspreferanser. Eksempler kan være mangel på selvtillit, ferdighetsnivå, mangel på mestringsfølelse og selvbestemmelse (Torp, 2019).

Mellommenneskelige begrensninger blir definert som sosiale faktorer som påvirker utviklingen av fritidspreferanser. Eksempler på dette er mangel på fritidspartner og støtte, samspill med andre mennesker, relasjoner og tilhørighet, gruppepress, kultur i idrettslaget (prestasjonsdrevet eller lekorientert) og sosial klasse (Torp, 2019).

Strukturelle begrensninger defineres som faktorer som påvirker sammenhengen mellom intrapersonlige og mellommenneskelige faktorer og idrettsdeltakelsen. Eksempler på dette kan være klima, mangel på transport til trening, mangel på eller ikke gode nok fasiliteter og økonomi (Torp, 2019).

Leisure constraints theory er nyttig når det er snakk om menneskelig atferd på bakgrunn av at den er kompleks og påvirkes av umiddelbar og distale miljøer, samt individets personlige egenskaper, motivasjoner og preferanser (Torp, 2019).

Godbey, et al. (2010) forklarer hvordan *leisure constraints theory* til en viss grad kan sees på som en hierarkisk modell for fritidsbegrensninger (Torp, 2019). Det er viktig å ta i betraktning at selv om modellen har en hierarkisk natur, er det ikke nødvendigvis de intrapersonlige begrensningene individet alltid møter først. Faktorer som blant annet kan være med på å påvirke hvor begrensningene starter er individets interesser og holdninger, kunnskap og ferdigheter, sosiale nettverk og kulturell bakgrunn. Når de nevnte faktorene endres, så vil begrensningene individet står ovenfor, fortsette å utvikle seg. Å være jente eller kvinne i et mannsdominert idrettsmiljø kan for eksempel gjøre at strukturelle eller sosiale begrensninger gjør seg gjeldende først (Torp, 2019).

4.1.2 Tre teoretiske rammeverk – Daniel Gould

Gould (2007) forklarer at det er tre teoretiske rammeverk som kan ha en mulig forklaring for frafall. Den første forklarer hvordan tilnærmingen til individet ligger til bunn. Han skriver om hvordan unge opplever motgang, suksess og hvor målorienterte de er, vil være avgjørende. Inn under det første teoretiske rammeverket mener Gould (2007) at det er tre grader av prestasjonsadferd. Den første er et *målorientert fokus*, hvor individet måler evne etter prestasjoner. Individet deltar i en aktivitet med søkelys på å vise høy evne og minimere lav evne, og det innebærer generelt sett å vinne. Den andre graden av prestasjonsadferd baserer individet seg mer spesifikt på oppgaver. De deltar med tanke på at de skal gjennomføre oppgaven så bra som mulig. Den tredje og siste graden søker individet etter sosial godkjenning. Ved denne graden betyr det mer å få skryt/godkjenning av viktige personer, enn selve situasjonen de gjorde (Torp, 2019).

Det andre teoretiske rammeverket baserer seg på at individet opplever seg som kompetent eller ikke. NFF skriver «Mestring og trygghet gir mestring i fotball-familien» (NFF). Det andre teoretiske rammeverket forklarer hvordan barn og unge ønsker å tilegne seg kompetanse gjennom nettopp mestring, og mangel på mestring eller kompetanse kan dermed føre til frafall (Torp, 2019).

Det siste rammeverket ser på forskjellen på frafallsmekanismer, delt inn i «drop-out» og «burnout». «Drop-out» varianten tilsvarer at individer slutter med idrett fordi de ikke lenger finner det verdt å benytte fritiden sin til og vil heller gjøre noe annet. Dette er den vanligste varianten. Den andre varianten, «burnout», blir forklart av Gould (2007) som psykologisk, følelsesmessig og fysisk frafall, som er resultatet av kronisk stress og endringer i interesser og verdier. Slike individer oppleves ofte som suksessfulle, men de føler et stort press til å levere, som kan føre til mangel på søvn og energi, depresjon, irritasjon og sinne (Torp, 2019).

4.2 Kvalitetsklubb

I 2015 kom Frode Smeland og Ørnulf Seippel ut med en studie av norske fotballklubbers arbeid med Kvalitetsklubb, kalt «for vi kommer ikke til å sitte i styret i all evighet» (Smeland & Seippel, 2015). Studien gav et bilde på hvordan implementering av Kvalitetsklubbkonseptet i norske fotballklubber var på dette tidspunktet (2015). Smeland og Seippel (2015) forteller selv at hensikten med rapporten var «å gi et tidlig innblikk i norske fotballklubbers arbeid med Kvalitetsklubb» (Smeland, 2015). Vi benytter oss av hva rapporten forteller om økonomistyring i klubb. Dette fordi vi i resultatene kommer til å sammenligne klubbenes svar når det kommer til inntektsendringer og hovedårsakene til disse endringene, der vi skiller klubbene med og uten ansatte, samtidig som vi skiller klubbene som oppgir at de er Kvalitetsklubb kontra ikke og i prosess for å bli det.

4.2.1 Økonomistyring

Vi blir fortalt at «Kvalitetsklubb forutsetter at klubben har en plan for økonomistyring som så skal bidra til å skape forutsigbarhet i det daglige arbeidet og gi trygghet for klubben og dens tillitsvalgte» (Smeland, 2015). Men hva forteller rapporten om økonomistyringen i ulike klubber? Smeland og Seippel (2015) gjennomførte flere kvalitative intervjuer, der de også her gir uttrykk for hva de mener om arbeidet rundt og implementeringen av økonomiplan. «En av toppklubbene ga uttrykk for at økonomiplanen i Kvalitetsklubb fører til dobbeltarbeid, fordi de allerede er pliktet til å rapportere inn klubbens økonomiske

status for å få innvilget linsens til å spille på sitt nivå» (Smeland, 2015). Et utdrag av sitatet til informanten til denne toppklubben forteller:

For å få lisensen er vi pliktet til å rapportere to ganger i året. Skal den fortsatt gjelde eller skal vi ha en annen plan enn den planen? Her kan vi bruke den sammen som foreligger, eller skal vi gjøre dobbeltarbeid? (Smeland og Seippel, 2015)

Avslutningsvis rundt økonomistyring kommer Smeland og Seippel (2015) med sin ettertanke etter å ha gjennomført intervjuene med ulike klubber, der de reflekterer:

Selv om klubbene ga uttrykk for at økonomien når var under kontroll, var det, til ettertanke, ganske mange av de intervjuede klubbene som oppga at de hadde hatt, relativt nylig, store økonomiske utfordringer, og at økonomistyringen nå hadde høy prioritet. (Smeland og Seippel, 2015)

5.0 Metode

Undersøkelsene har pågått over tidsperspektivet mars – september 2020. NFF har brukt kvantitativ metode, dette for å kunne lettere se den generelle oppfattelsen av Covid-19 sin påvirkning. De har også prøvd å gå mer dybden ved noen tilfeller, der de ønsker at klubbene forklarer situasjon og ståstedet deres. De gangene denne tilnærmingen har blitt brukt stiller de åpne spørsmål som tillater intervjuobjektet å snakke/skrive fritt.

Spørreundersøkelsene og spørsmålene som vi har sett på med mest relevans, har i all hovedsak basert seg på svarmuligheter som; «ja, nei», «har ikke spillere i dette segmentet, uendret, blitt færre, blitt flere», tall som beskriver inntektstap og årsakene til inntektstap.

5.1 Utvalg

NFF sendte ut undersøkelser til klubber i alle kretsene. Vi ønsket i trå med problemstillingen å undersøke klubbene i NFF Østfold, i tillegg ønsket vi en mindre

datasamling med tanke på at vi kun har frem til mai, og vi begge er utplassert ville nok tiden kommet til kort.

Vi gjorde også et utvalg av undersøkelsene da mars undersøkelsen ikke ga oss resultater som vi følte kunne belyse problemstillingen vi hadde valgt.

Det ble også gjort et utvalg fra spørsmålene etter relevans med tanke på problemstillingen.

Spørsmål som; «Hvordan oppleves informasjonen fra NFF om følgende?

(Dommerutvikling: Oppfølging av klubbens dommere)» ble ikke inkludert da vi er ute etter svar på deltakelse/endring i medlemsmasse og økonomi.

5.2 Datainnsamling

Med hjelp av daglig leder i NFF Østfold, ble satt i kontakt med fagansvarlig Fair Play i NFF. NFF hadde gjennom året 2020 sendt ut flere undersøkelser til alle norske fotballklubber, og den fagansvarlige for Fair Play i NFF gav oss tilgang til undersøkelsene gjennomført i mars, april, juni og september 2020.

5.3 Datasortering og analyse

Vi startet ved å sortere dataen i Excel-arkene vi hadde fått, med kriteriet NFF Østfold. Deretter laget vi egne Excel-ark for hver undersøkelse (som ble kategorisert etter måneder). Vi samlet opp de kvantitative svarene i et felt i bunn av Excel-arket for å kunne lettere se etter korrelasjoner. Dette ble dog litt uoversiktlig, så vi plottet dataen inn i et linjediagram. Dette ga oss en bedre oversikt over svar og gjorde det lettere å se etter korrelasjoner. Vi sorterte også kvalitative svar fra klubbene ved hjelp av kriterier som kategoriserte klubbene, slik at det ble lettere å sette dette inni linjediagrammene.

Kriteriene vi har satt med tanke på problemstillingen er som følger; vi sorterer etter klubber som tilhører NFF Østfold og spørsmål som har en sammenheng med enten økonomi eller endring i medlemsmasse/frafall.

5.4 Troverdighet, styrker og svakheter

Datamaterialet er hentet fra NFF, som vi anser som både en styrke og en svakhet. Svakheten med at NFF innhentet dataen gjør at vi ikke har hatt påvirkningskraft til å utforme spørsmålene. En annen svakhet er at klubbene visste at NFF kom til å motta og se svarene, noe som kan ha påvirket besvarelsen. Styrken ved dette er derimot at NFF har større mulighet til å nå ut til flere klubber, enn det vi muligens hadde fått tid til. Klubbene svarte selv på undersøkelsene, ut ifra anslag rundt økonomi og eventuelle merkbare endringer i medlemsmassen. Vi har vurdert om klubbene har vektlagt besvarelsene sine for å konstruere et resultat som veier i deres favør. Vi kan på ingen måte fastslå hvilke klubber som har deltatt i undersøkelsene, vi kan derfor ikke slå fast at de samme klubbene har svart på samtlige undersøkelser, noe som svekker troverdigheten og muligheten til å gjenskape resultatet i undersøkelsen. Dette medfører at vi ikke kunne observere endringene til hver enkelt klubb i undersøkelsesperioden. Det dette derimot gjør er å bevare anonymitet til klubbene. I tillegg valgte vi å ikke oppgi antall ansatte som undersøkelsene spurte om, for å igjen bevare anonymitet til de «antatt» større klubbene.

5.5 Oppgavens verdi

Vi ser fra resultatene vi har fått at NFF kan bruke dette til å sammenligne svarene med andre kretser for å kunne lettere kartlegge hvordan Covid-19 har rammet de.

Klubber kan bruke denne undersøkelsen for å sammenligne seg selv med klubbene som har svart i disse undersøkelsene, for å kunne lettere identifisere eventuelle utfordringer som kan oppstå hos dem.

6.0 Resultater

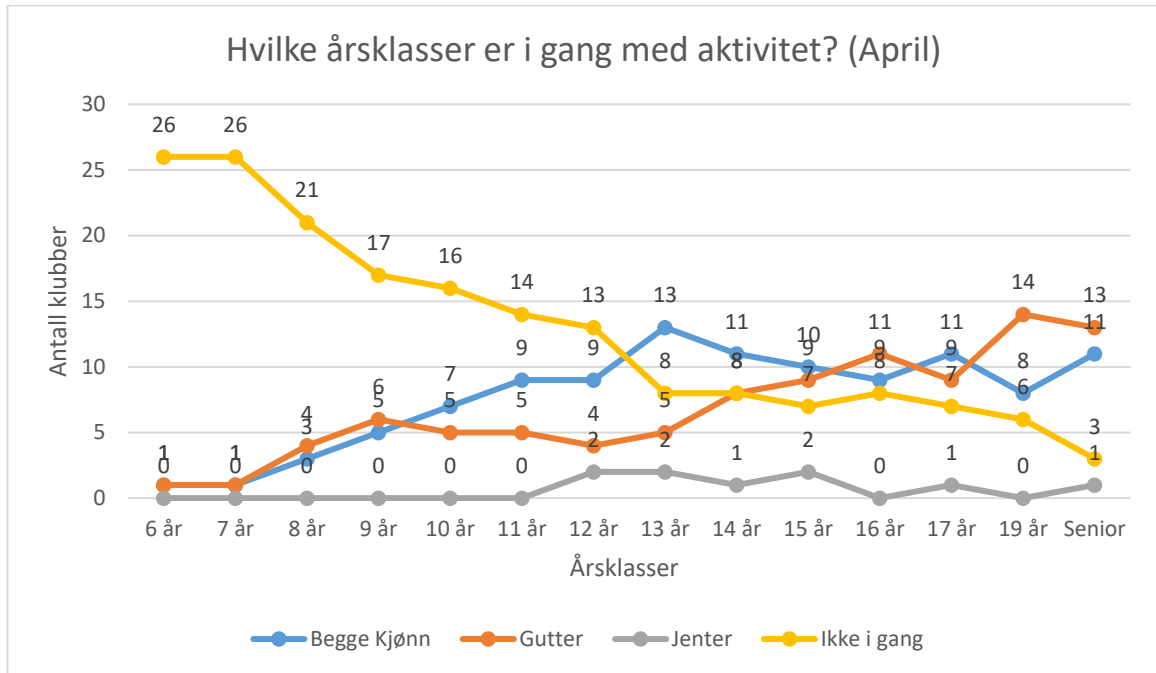
Vi kommer nå til å se på hva klubbene i NFF Østfold svarte i undersøkelsene, der vi plukket ut svarene som har noe med endringer i inntekter eller endring i medlemsmassen/fracfall. Undersøkelsene ble besvart i månedene mars, april, juni og september 2020. Siden innholdet i undersøkelsene var forskjellig, ble ikke alle undersøkelsene brukt like mye på hver del.

6.1 Endringer i medlemsmasse

I denne delen av resultatene rundt endring i medlemsmasse så vi nærmere på to spørsmål; «hvilke årsklasser er i gang med aktivitet?» og «har klubben opplevd endring i medlemsmassen i koronaperioden enten økning i antall medlemmer eller økt fracfall?» I begge spørsmålene ser vi klubbenes svar i forhold til ulike årsklasser, alt fra 6 år og opp på senior-nivå.

6.1.1 Årsklasser i gang med aktivitet

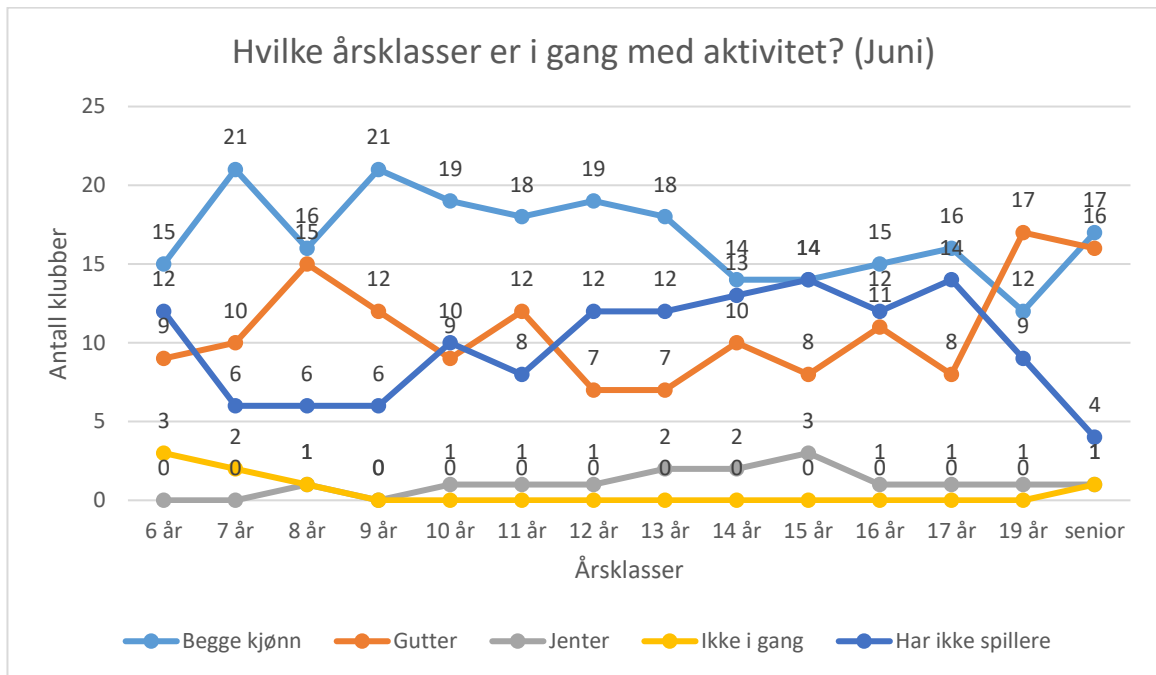
31 klubber svarte på april undersøkelsen. 28 klubber svarte «ja» på om klubben var i gang med aktivitet, og vi går nå inn på de ulike alderssegmentene:

Linjediagram 1: hvilke årsklasser er i gang med aktivitet? Forklarer hvilke årsklasser er i gang med aktivitet, og hvor mange klubber som har svart per punkt, per april 2020.

Y-aksen representerer antall klubber som har svart, og x-aksen er alderskategoriene. Hver linje representerer svaralternativene klubbene fikk. *Linjediagram 1* viser aktiviteten hos klubbene i de ulike alderssegmentene per april 2020. Som vi ser er det generelt sett færre klubber som kun har jentespillere i gang med aktivitet. Det er også tydelig å se fra diagrammet at aktivitetsgraden økte i samsvar med alder, bortsett fra de som kun har svart jenter. Vi legger merke til at klubbene ikke er i gang med aktivitet hos de yngste årsklassene.

39 klubber svarte på juni undersøkelsen. Samtlige svarte «ja» på om klubben var i gang med aktivitet.

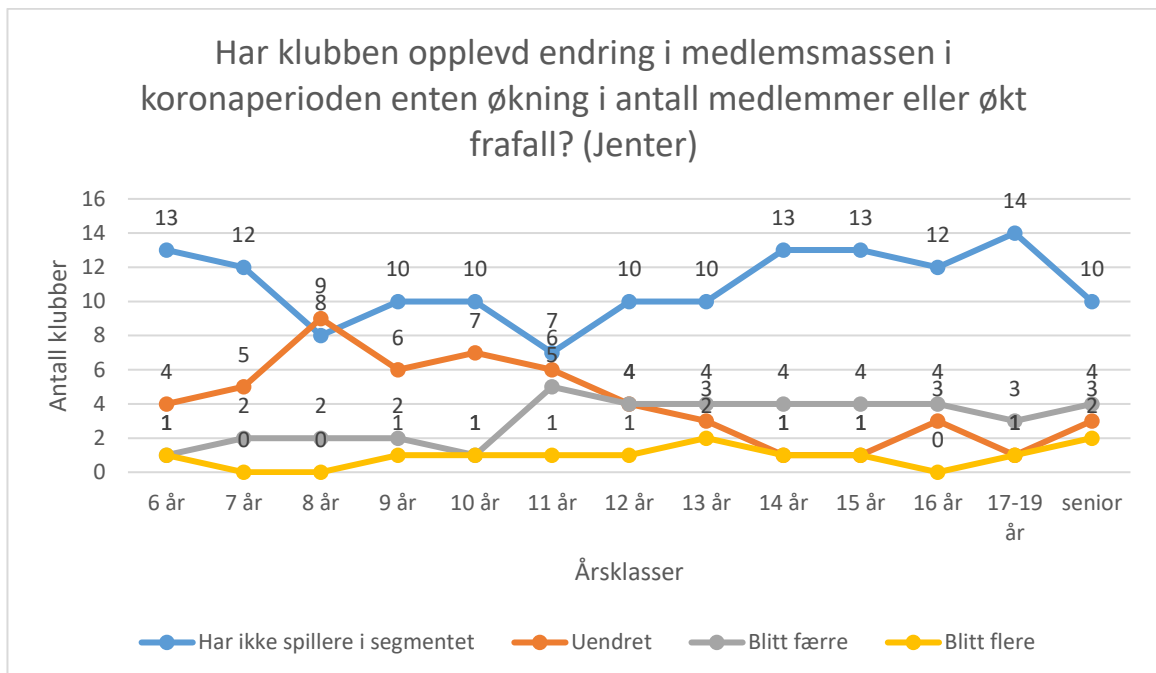

Linjediagram 2: hvilke årsklasser er i gang med aktivitet? Forklarer hvilke årsklasser er i gang med aktivitet, og hvor mange klubber som har svart per punkt, per juni 2020.

Linjediagram 2 viser utviklingen i juni. I dette diagrammet kan klubber også svare «har ikke spillere», hvor de ikke hadde muligheten til å svare dette i linjediagram 1. Her ser vi veldig klart at de fleste klubber er i gang med aktivitet, ved nesten alle alderssegmenter. Vi bemerker oss også at «har ikke spillere» linjen faller fra med 10 klubber fra 17 år til senior, noe som indikerer at de fleste klubbene har senior-fotball i klubben sin. Som vi også ser stiger gutte-siden med 9 klubber fra 17-19 år, mens «begge kjønn» synker fra 16 til 12 klubber. Som vi la merke til i linjediagram 1 var det veldig lite aktivitet hos de yngste, mens i linjediagram 2 ser vi at flere klubber ikke har spillere i de yngste segmentene.

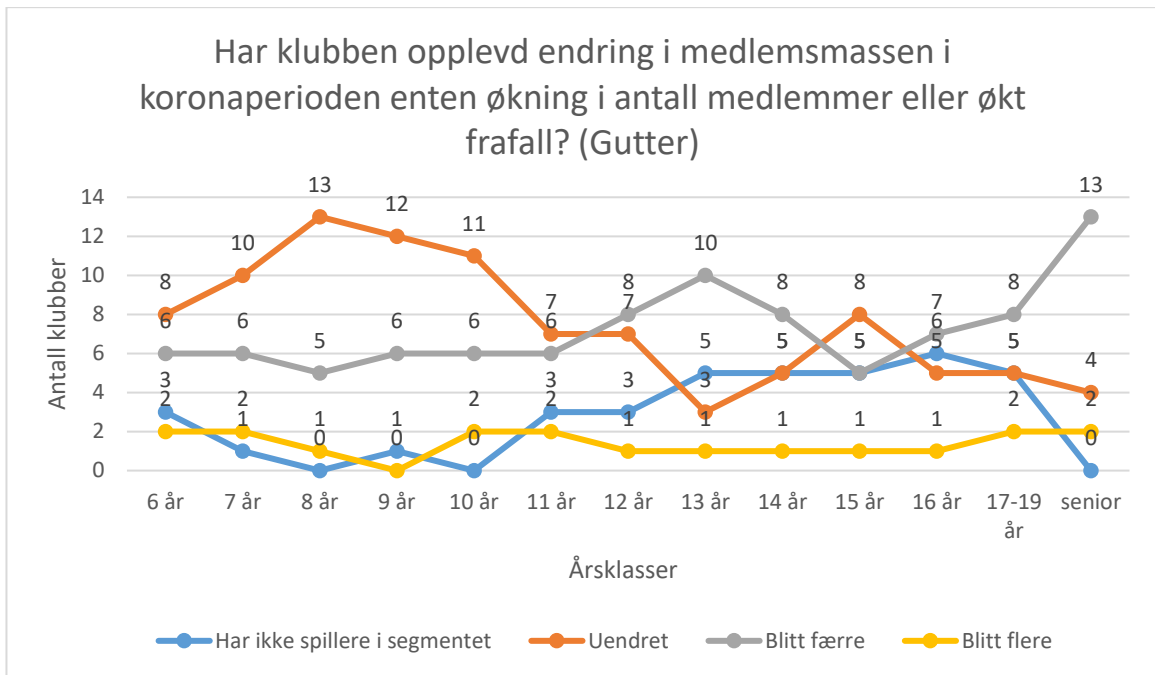
6.1.2 Endring i medlemsmasse

34 klubber svarte på september undersøkelsen, hvor 19 klubber svarte «ja» og 15 klubber svarte «nei» på om de har opplevd endring i medlemsmasse i koronaperioden, enten ved økning i antall medlemmer eller økt frafall. Vi skal nå se videre på de forskjellige alderssegmentene og kjønnsfordeling, som også ble gjort i undersøkelsen:

Linjediagram 3: endring i medlemsmassen. Forklarer endringer i medlemsmassen for jenter i september 2020.

Det kommer tydelig frem i *linjediagram 3* at flere klubber ikke har spillere innenfor jentefotball, gjennom det vi ser i segmentene over. Det ble også lagt merke til at «blitt færre» har blitt svart på alle års segmenter, med en økning fra 10-11 årsklassene. Den holdt seg også relativt stabilt på 4 klubber som har opplevd frafall. Det skal også bemerkes at fra og med 11 år skiller «har ikke spillere i segmentet» og «uendret» vei. Sistnevnte synker fra 6 klubber ved 11 år, til 1 klubb ved 15 år, mens «har ikke spillere i segmentet» stiger fra 7 klubber ved 11 år til 13 klubber ved 15 år. Noe vi derimot ikke så for oss var at noen klubber har svart at de har blitt flere medlemmer.

Linjediagram 4: endring i medlemsmassen. Forklarer endringer i medlemsmassen for gutter i september 2020.

Når vi ser *linjediagram 4* legger vi merke til en sterk kontrast i antall klubber som har svart «har ikke spillere i segmentet» hos guttene sammenlignet med jentene. «Uendret» alternativet hadde en lignende trend hos guttene som hos jentene, hvor den faller ved 10-11 årsklassen. «Blitt færre» svaralternativet fikk en økning fra 11-13 år, men synker deretter til 15-årsklassen. Av de 19 som svarte «ja» på om de hadde opplevd endring i medlemsmassen svarte 13 klubber «blitt færre» i senior segmentet. I tillegg svarte ingen «har ikke spillere i segmentet» i senior klassen. «Blitt færre» segmentet øker fra 17-19 år til senior med 5 klubber, som er den bratteste økning blant kjønn og årsklasse vi har sett i *linjediagram 3* og *4*. Det blir også lagt merke til at klubber svarer «blitt flere», som de også gjorde hos jentene. Det er da klubber som har opplevd økning i medlemsmassen i denne tiden.

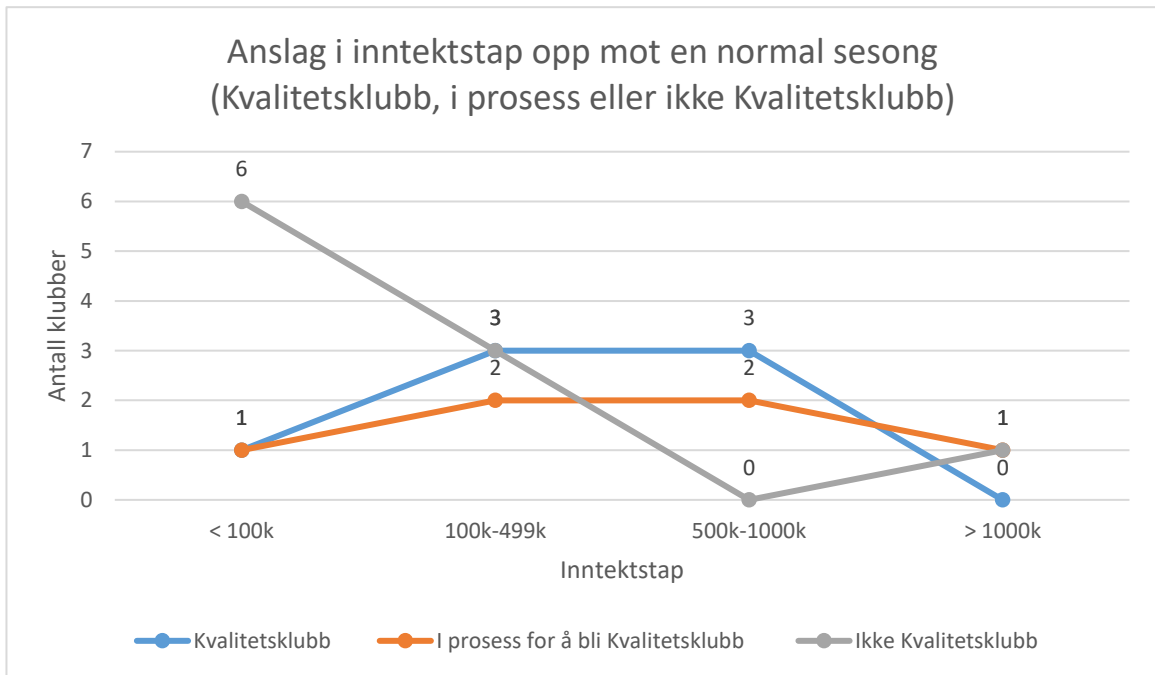
6.2 Endringer i inntekter

I denne delen av resultatene ser vi på to spørsmål som ble stilt til klubbene rundt endringer i inntekter. Disse to spørsmålene lyder; «hvor stort vil du anslå at inntektstapet er netto etter eventuelle tilskuddsordninger, opp mot en normal sesong?» og «hva er hovedårsaken(e) til de tapte inntektene?»

Vi har delt klubbene inn i ulike kategorier. I den første kategorien vil vi se hva klubber som er Kvalitetsklubb, i prosess for å bli Kvalitetsklubb og de som ikke er Kvalitetsklubb har svart. I den andre kategorien ser vi på klubber med og uten ansatte, og i den siste kategorien ser vi på klubber med forskjellig størrelse i medlemsmasse. Her er det verdt å bemerke seg hvor mange klubber det er totalt i hver enkelt medlemsmasse, selv om ikke alle klubbene svarte på de to nevnte spørsmålene. Vi skiller klubber med under 200 medlemmer (11 klubber), mellom 200 og 500 medlemmer (14 klubber), mellom 500 og 800 medlemmer (7 klubber) og over 800 medlemmer (2 klubber). Vi får gjennom dette se hva ulike klubber har svart, og kan sammenligne for å se eventuelle forskjeller eller likheter.

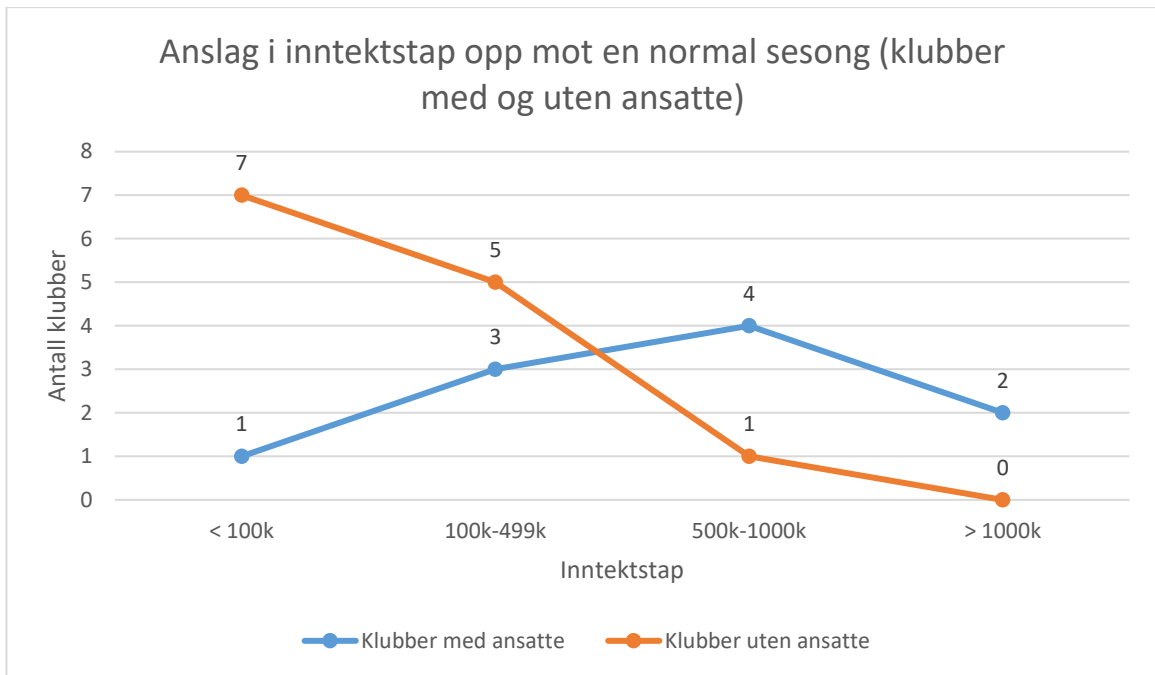
6.2.1 Anslag i inntektstap

Av de 34 klubbene som deltok i september undersøkelsen, svarte 32 klubber «ja» og 2 klubber «nei» på om klubben har tapte inntekter som følge av koronasituasjonen. Vi ser likevel i linjediagrammet under at det kun var 23 klubber totalt som svarte på spørsmålet, hvor det var 7 Kvalitetsklubber, 6 i prosess og 10 som ikke var Kvalitetsklubb.

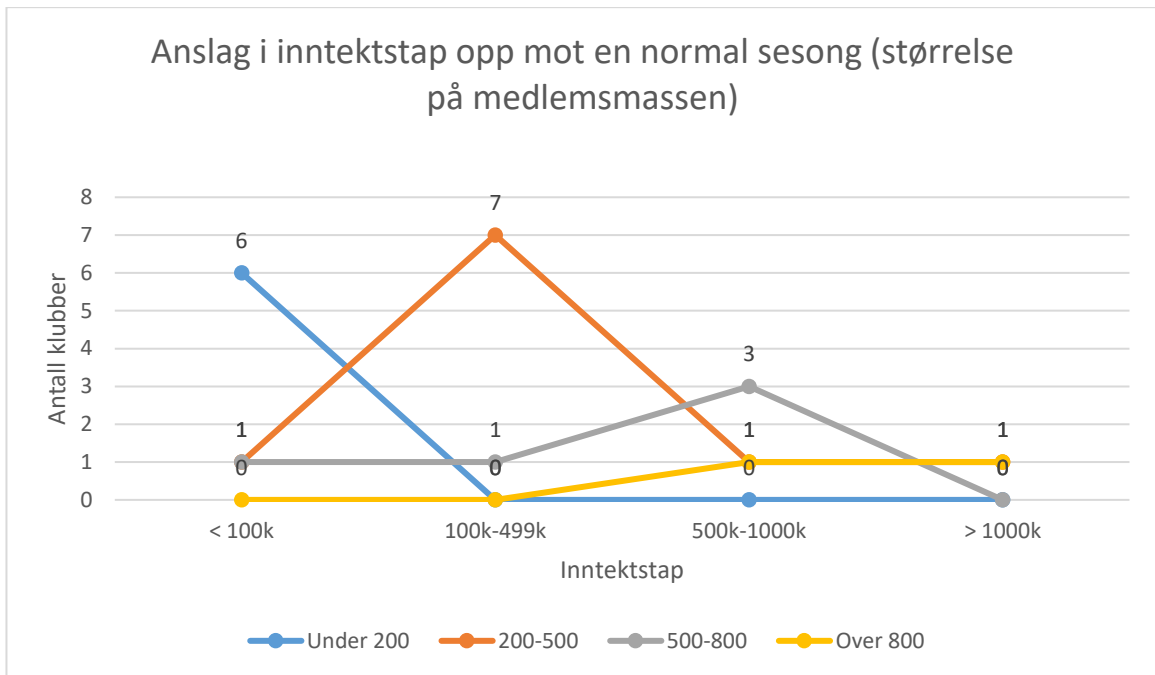
Linjediagram 5: anslag i inntektstap. Viser Kvalitetsklubber, i prosess for å bli Kvalitetsklubber og ikke Kvalitetsklubbers anslag i inntektstap.

I linjediagram 5 forteller klubbene hva anslaget i inntektstap er opp mot en normal sesong, etter eventuelle tilskuddsordninger. Her skiller vi mellom klubber som er *Kvalitetsklubb* (blå linje), de som er *i prosess for å bli Kvalitetsklubb* (oransje linje) og de som *ikke er Kvalitetsklubb* (grå linje). Den første bemerkingen er at de klubbene som ikke er *Kvalitetsklubb*, svarer oftest at de har et inntektstap under 100 000 (6 klubber). Vi ser også at de klubbene som er *Kvalitetsklubb* svarer oftere at de har inntektstap mellom 100 000 og 500 000 (3 klubber), og 500 000 og 1 000 000 (3 klubber). Ingen *Kvalitetsklubber* har svart at de har et inntektstap lik 1 000 000 eller høyere, mens en klubb som er i prosess for å bli *Kvalitetsklubb* og en klubb som ikke er *Kvalitetsklubb* har svart dette.

Linjediagram 6: anslag i inntektstap. Viser klubber med ansatte og klubber uten ansattes anslag i inntektstap.

I *Linjediagram 6* skiller vi *klubber med ansatte* (blå linje) og *klubber uten ansatte* (oransje linje). Vi ser at *klubber uten ansatte* svarer flest ganger at de er har et inntektstap på 100 000 eller lavere (7 klubber). *Klubber med ansatte* går motsatt vei, der flest klubber svarer at de har et inntektstap et sted mellom 500 000 og 1 000 000 (4 klubber). Vi ser også at det er kun *klubber med ansatte* (2 klubber) som svarer at de har et inntektstap på over 1 000 000. Skillet mellom *klubber med ansatte* og *klubber uten ansatte* går et sted mellom 100 000 – 500 000 og 500 000 – 1 000 000.

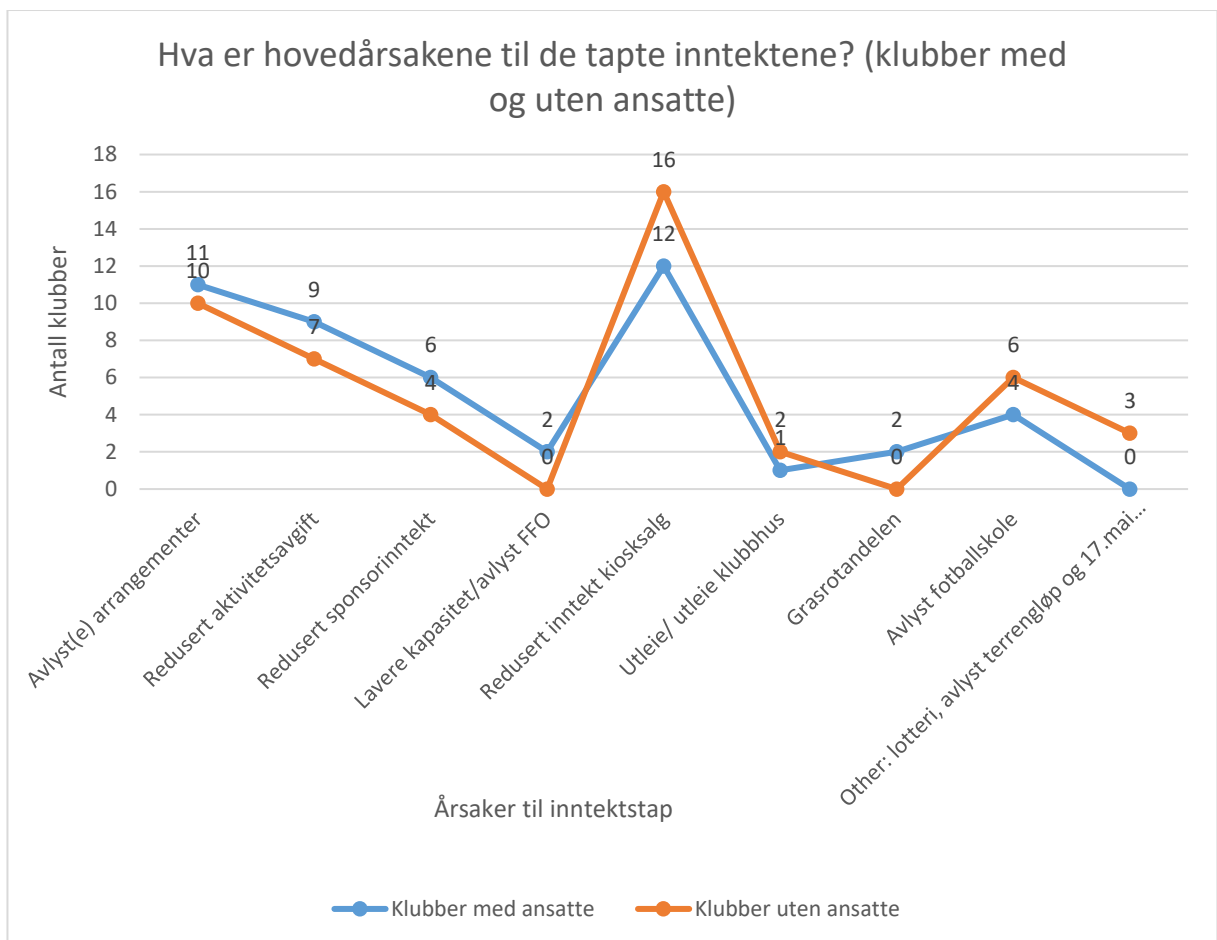

Linjediagram 7: anslag i inntektstap. Viser klubber med under 200, 200-500, 500-800 og over 800 medlemmers anslag i inntektstap.

Der vi i forrige diagram skilte mellom *klubber med ansatte* og *klubber uten ansatte*, skiller vi i *linjediagram 7* mellom klubbenes størrelse på medlemsmassen. Vi deler medlemsmassen inn i kategoriene: *under 200* (blå linje), *200-500* (oransje linje), *500-800* (grå linje) og *over 800* (gul linje). Vi kan se at klubbene med *under 200* i medlemsmasse har kun svart at de har et inntektstap på 100 000 eller mindre (6 klubber). Vi ser også at i motsatt ende, de to klubbene med *over 800* i medlemsmasse, fordeler seg mellom 500 000 og 1 000 000, og 1 000 000 eller mer. Klubber med *200 til 500* medlemmer svarer klart oftest at de har et inntektstap mellom 100 000 og 500 000 (7 klubber).

6.2.2 Hovedårsakene til de tapte inntektene

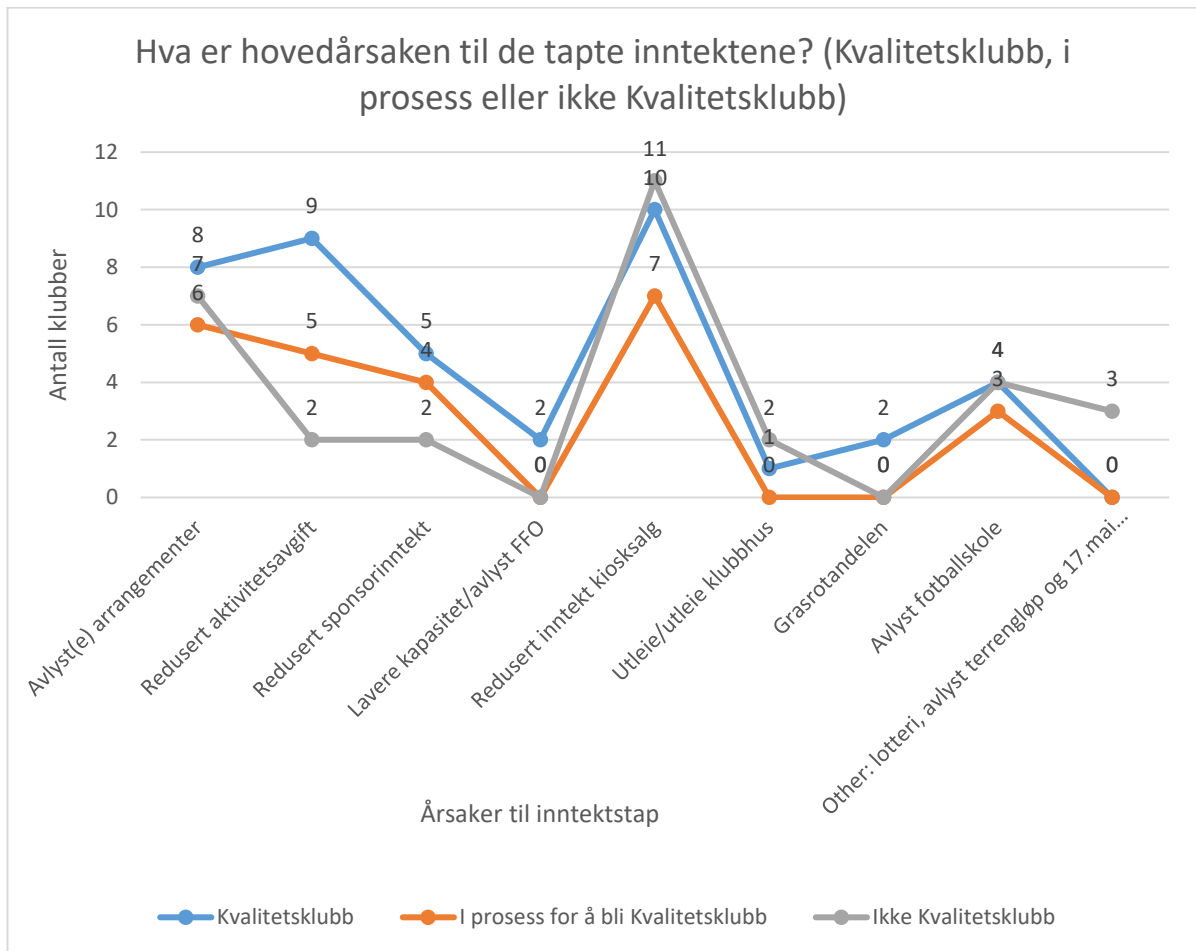
Vi har nå sett på hva klubbene tilhørende NFF Østfold hadde svart på hvor stort de anslo at inntektstapet var etter eventuelle tilskuddsordninger, opp mot en normal sesong. Hva forteller så klubbene var hovedårsakene til de tapte inntektene? I linjediagrammene under oppga 30 av 32 klubber, som fortalte at de hadde opplevd inntektstap, sine årsaker til de tapte inntektene. Her skal det bemerkes at flere klubber kan ha oppgitt flere årsaker.

Linjediagram 8: hovedårsakene til de tapte inntektene. Viser klubber med ansatte og klubber uten ansattes hovedårsaker til de tapte inntektene.

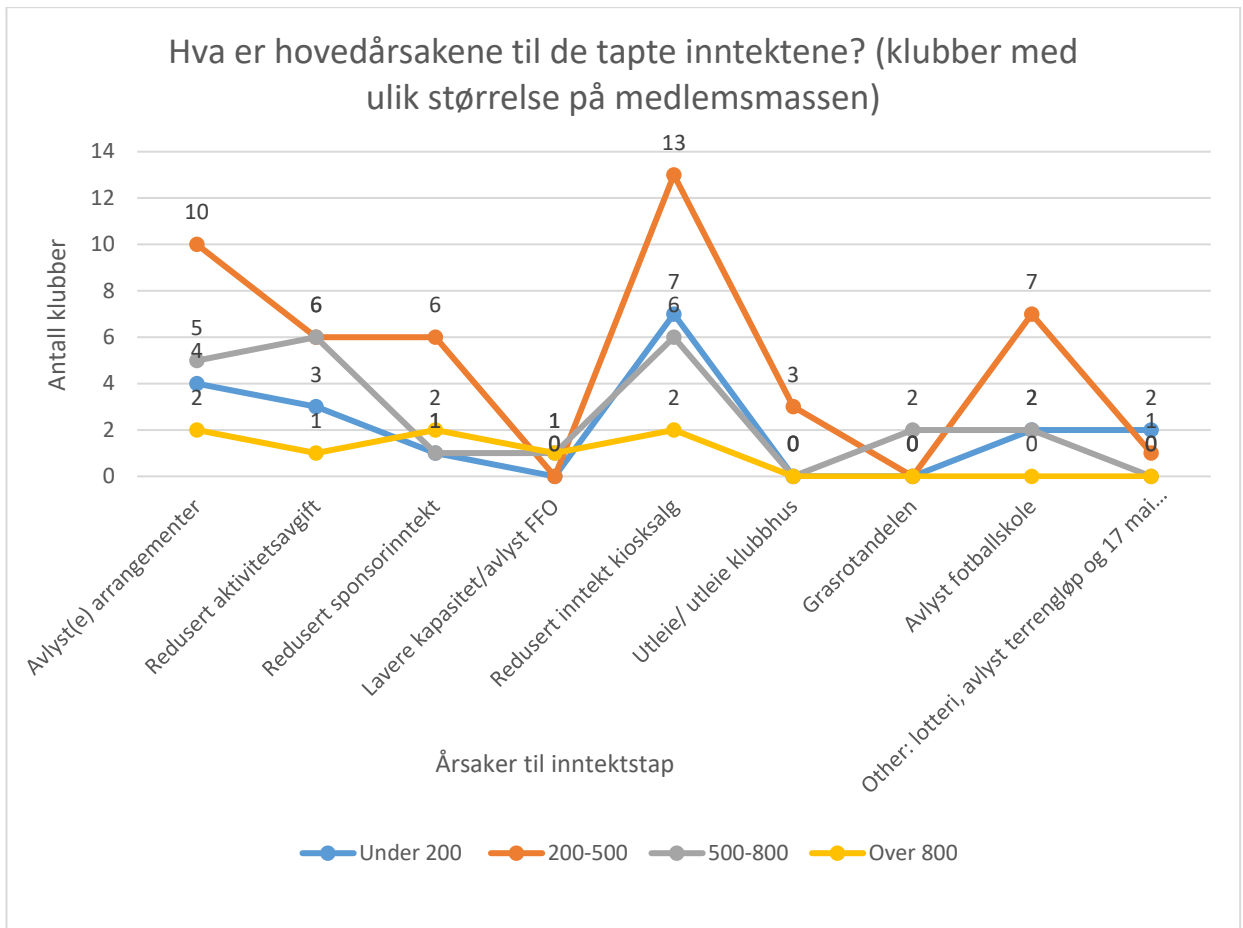
Linjediagram 8 viser hva klubbene forteller er hovedårsakene til de tapte inntektene, hvor vi har delt klubbene inn i *klubber med ansatte* (blå linje) og *klubber uten ansatte* (oransje linje). Den største bemerkningen er at *reduisert inntekt fra kiosksalg* blir besvart flest ganger som hovedårsak til de tapte inntektene, både av *klubber med ansatte* (12 klubber) og *klubber uten ansatte* (16 klubber). Vi bemerker oss også at *avlyst(e) arrangementer* er

det nest flest klubber oppgir som hovedårsak (11 klubber med ansatte og 10 uten ansatte), etterfulgt av *reduisert aktivitetsavgift* (9 klubber med ansatte og 7 uten).

Linjediagram 9: hovedårsakene til de tapte inntektene. Viser Kvalitetsklubber, i prosess for å bli Kvalitetsklubber og ikke Kvalitetsklubbers hovedårsaker til de tapte inntektene.

I Linjediagram 9 delte vi klubbene inn i *Kvalitetsklubb* (blå linje), *i prosess for å bli Kvalitetsklubb* (oransje linje) og *ikke Kvalitetsklubb* (grå linje). Det vi bemerker oss er at det er færre klubber som ikke er Kvalitetsklubb som har svart at *reduisert aktivitetsavgift* og *reduisert sponsorinntekt* var en av hovedårsakene til de tapte inntektene (2 klubber på hver). Det er kun klubber som ikke er Kvalitetsklubb som har svart at *avlyst terrengløp*, *17. mai salg* og *lotteri* var en av hovedårsakene (3 klubber).

Linjediagram 10: hovedårsakene til de tapte inntektene. Viser klubber med under 200, 200-500, 500-800 og over 800 medlemmers hovedårsaker til de tapte inntektene.

I linjediagram 10 delte vi inn klubbene basert på størrelsen på medlemsmassen. De ulike kategoriene på størrelse på medlemsmasse er: *under 200* (blå linje), *200-500* (oransje linje), *500-800* (grå linje) og *over 800* (gul linje). Her er det kun to klubber i kategorien *over 800*. Vi bemerker oss at klubber med *under 200* i medlemsmasse oppgir sjeldnere at *redusert aktivitetsavgift* var en hovedårsak til de tapte inntektene (3 klubber), kontra klubber med *200 -500* medlemmer og *500 – 800* medlemmer (6 klubber på begge). En annen bemerkning er at *redusert sponsorinntekt* ble oppgitt som hovedårsak av kun 1 klubb med *under 200* i medlemsmasse og mellom *500 – 800*, der begge klubbene (2) med over 800 i medlemsmasse og 6 klubber med *200 – 500* medlemmer svarte dette. Vi ser igjen at *redusert inntekt kiosksalg* er det svaret som forekommer mest.

7.0 Diskusjon

7.1 Hvorfor var det så lite aktivitet i jentefotballen?

Ved gjennomgangen av resultatene bet vi oss merke i at det var så få jentelag som var i gang med aktivitet. Både i *linjediagram 1* og *linjediagram 2*, som spør hvilke årsklasser er i gang med aktivitet, er jente-siden lavest. Det skal også nevnes at resultatene inneholder “begge kjønn” som et svaralternativ. September undersøkelsen spurte først om klubber hadde opplevd endringer i medlemsmassen, hvor 19 av 34 klubber svarte “ja” på at de hadde opplevd endring. I *linjediagram 3*, hvor vi så nærmere på endring i medlemsmassen hos jentelag, bemerket vi oss at “har ikke spillere i segment” var det svaret som fikk mest oppmerksomhet, bortsett fra en gang. Ut ifra resultatene, hvor det viser seg at det er så få jentelag i gang med aktivitet kontra guttelagene, hva forteller NFF Østfold selv om deltakelsen av jenter i fotballen? Under ser vi hva NFF Østfold (ØFK) forteller om jenteandelen i fotballen i sin handlingsplan for 2017-2020.

“Tradisjonelt har ØFK hatt en forholdsvis lav jenteandel i sin fotballaktivitet. I perioden 2008-2015 har det blitt jobbet målrettet for økt rekruttering, men Østfold ligger fortsatt godt under landsgjennomsnittet” (NFF Østfold, 2017). Da er det ikke uforståelig at de undersøkelsene som vi har fått, med de resultatene som viste at så få jentelag var i gang med aktivitet, kommer frem. Hvorfor er det slik?

Reitlo (2012) skriver at det eksisterer kjønnsforskjeller i ungdomsidretten, og at flere gutter enn jenter deltar. Han skriver også at det er ulike preferanser blant dem, men at det er lite studert. Det blir også beskrevet i rapporten at flere jenter enn gutter sa at det var for strenge krav til å være god, som grunn for å forlate idretten. En kvalitativ bacheloroppgave som tok for seg frafall i ungdomsidretten, og gjorde et utvalg til 6 jenter fra 16-19 år, og fant at for lite seriøsitet gjorde at flere valgte å slutte (Rolién, 2013). Seippel (2005) skriver om kjønnsforskjeller, og at det kan tenkes at idretten er i større grad lagt opp til gutter, og at jenter derfor føler at idretten ikke passer for dem. Det kan også tenkes at jenter tar mer hensyn til livet utenfor (familie og studier) idretten og oftere nedprioriterer den (Seippel, 2005). En slik tilnærming passer bedre for personer i voksenlivet enn barn og unge som

ikke må ta slike vurderinger. Seippel (2005) forklarer videre at lagets tilbud/trener var den viktigste begrunnelsen for jenter og de yngste, for å slutte eller ikke. I tillegg legger jenter større vekt på andre interesser enn gutter når de oppgir grunner til å slutte (Seippel, 2005). Torp (2019) som også skriver om frafall i ungdomsidretten fant at jenter gir oftere flere og mer detaljerte grunner til frafall. I tillegg oppdaget Torp at grunner til å slutte som, ikke tilbud i klubb, tids- og/eller skole press, og satsnings konsekvenser som fremtredende hos jenter. Torp fant også at grunner til å slutte som, prioritere annen fritid, og sosial mistrivsel, utgjøre ingen forskjell hos gutter eller jenter. Noe som er ulikt fra tidligere forskning, og det samme gjelder satsnings konsekvenser.

7.2 Hvorfor har noen klubber opplevd økning i medlemsmasse?

Vi bemerket oss at flere alderssegmenter hadde opplevd å bli flere. Når vi gikk inn i dataen for å se om det var noen korrelasjoner, fant vi ingenting som tydet på at klubber som hadde ansatte, klubber med en viss størrelse med tanke på medlemsmasse eller om de var Kvalitetsklubber, hadde noen påvirkning. Vi fant heller ingen faglitteratur som omfavner dette som et tema. Så en kan jo tenke seg at det kanskje går på tilbudet (klubbene/treneren). Det kan også være at dette hadde vært noe som ville skjedd om det ikke var en pandemi i sving. Vi har heller ingen informasjon om hvor mange de har økt med.

7.3 Hva var årsakene til frafall?

I april- og juni undersøkelsene var det et tydelig flertall av klubbene som var i gang med aktivitet. Allikevel viste resultatene fra september undersøkelsen at 19 av 34 klubber hadde svart «ja» på at de hadde opplevd endring i medlemsmassen. Vi tar utgangspunkt i linjediagram 9 og 10, som viser at særdeles få klubber har opplevd økning, tvert imot har flesteparten blitt færre. Disse resultatene viser at det å være i gang med aktivitet ikke har hindret frafallet. Hva kan så være grunnene til at flesteparten av klubbene har opplevd frafall?

Selv om de fleste klubbene svarte (i april undersøkelsen) at de var i gang med aktivitet, publiserte NFF Koronavettreglene i tråd med anbefalingene til Helsedirektoratet 03.04.2020:

Anbefalingene gjelder for all aktivitet på en fotballbane - både egeninitiert og klubborganisert

- Det bør være en voksenperson til stede per gruppe ved all fotballbaneaktivitet for barn og unge
 - Ikke flere enn fem personer per gruppe. Fire spillere + en trener/leder/voksen
 - Alltid to meters avstand eller mer, både innad i gruppen og til eventuelle andre grupper. Det gjelder også ved oppmøte og inndeling av grupper.
- Det er ikke tillatt med aktiviteter hvor spillerne kjemper om ballen eller på annen måte er i fysisk nærkontakt med hverandre
- Husk at ballen er en potensiell smittekilde og må rengjøres med såpe før og etter bruk
 - Ikke ta på ballen med hendene
 - Unngå heading
 - Kjegler og annet utstyr bør håndteres av en og samme person gjennom hele aktiviteten
 - Felles garderober skal ikke benyttes
- Husk gode hygienerutiner i forbindelse med aktiviteten, god tilgang på Antibac og rutiner for grundig vask av hender, før og etter aktiviteten.

(Madsen, 2020)

Som vi ser i Koronavettreglene, var aktiviteten på fotballbanen i april 2020 sterkt redusert. Disse anbefalingene, som klubbene måtte følge, kan ha hatt en påvirkning på frafallet, som vi så i september undersøkelsen. *Leisure constraints theory* er nyttig når det er snakk om menneskelig atferd på bakgrunn av at den er kompleks og påvirkes av umiddelbar og distale miljøer, samt individets personlige egenskaper, motivasjoner og preferanser (Torp, 2019). Teorien om *leisure constraints* og *Goulds teoretiske rammeverk* kan gi en dypere forklaring på resultatene, som er noe vi ønsket å undersøke.

Intrapersonlige begrensinger, som forklart i *Leisure constraints theory*, blir definert som personlige psykologiske trekk, som kan være; mangel på selvtillit, ferdighetsnivå, mangel på mestringsfølelse og selvbestemmelse (Torp, 2019). Det kan diskuteres i hvor stor grad utøverne opplever mestringsfølelse, da mange av elementene til fotball som idrett blir fjernet. Når en keeper ikke får lov til å ta ballen med hendene, hvordan skal han/hun klare å utvikle seg? Når det ikke er tillatt med nærkontakt, hvordan kan en forsvarsspiller lære seg å takle? Vil dette påvirke utøvere med målorientert fokus, hvor individet måler evne etter prestasjoner? Gould (2007) forklarer at en målorientert fokusform handler mer om å fremme gode prestasjoner, som i fotball kan være å score mål, redde skudd eller vinne ball. Det kan tenkes at denne prestasjonsadferden kan være utsatt under slike restriksjoner. I tillegg går det andre teoretiske rammeverket til Gould ut på at utøveren føler seg kompetent og opplever kompetanse gjennom mestring. Når det da er mangel på mestring kan dette føre til at utøverne føler seg mindre kompetente, og dette kan føre til frafall (Gould, 2007).

Sosiale faktorer som påvirker utviklingen av fritidspreferanser går under mellommenneskelige begrensninger, som for eksempel relasjoner og tilhørighet (Torp, 2019). Når en av Koronavettreglene sier at det ikke skal være flere enn fem personer per gruppe (fire spillere + en trener/voksen), kan det begrensede samspillet med andre mennesker føre til at relasjonen og tilhørigheten til laget blir svekket, som kan føre til frafall (Torp, 2019). Gould (2007) støtter at samspillet mellom individer har betydning. Den tredje og siste graden av prestasjonsadferd i Daniel Goulds første teoretiske rammeverk, som forklarer hvordan tilnærmingen til individet ligger til grunn, søker utøveren etter sosial godkjennelse. Her betyr det mer å få skryt/godkjennelse av personer som blir ansett som viktige av individet, og denne sjansen blir minsket av grupper på fem, kontra en trening uten restriksjoner. Fotballen har blitt endret av Koronavettreglene, som vi nå har vært igjennom. Med alle disse endringene i bakhodet kan det vurderes om individer føler det er verdt å drive idretten. Gould (2007) forteller i det siste teoretiske rammeverket at det finnes en frafallsmekanisme, «drop-out», som kan forklare individenes valg om å benytte fritiden sin til noe annet.

En annen bemerkelse vi noterte oss i *linjediagram 10*, var at det fra årsklassen 17-19 og opp til senior, var et stort hopp i antall klubber som svarte «blitt færre». Som forklart tidligere er det historisk sett to ulike puljer hvor frafallet er størst; først i ungdomsårene og så i tidlig voksen alder (Seippel, 2007). Vi får ikke sett alder på utøverne i senior-klassen, og derfor

blir det vanskelig å se om teorier her stemmer overens med resultatene. Det vi dog vet er at utøvere over en alder av 20 har blitt rammet sterkt av restriksjoner. Et eksempel fra Fredrikstad kommune, kommunen med flest innbyggere innenfor NFF Østfold, forteller gjennom sine lokale anbefalinger fra 10.05.2021 til og med 27.05.2021; «voksne over 20 år kan drive med fritidsaktiviteter ute i grupper, men må opprettholde en meters avstand» (Fredrikstad kommune, 2021). Denne anbefalingen, selv om den er fra 2021, har vi sett vært gjentagende over en lang periode.

7.4 Hva var årsakene til de tapte inntektene?

I resultatdel 8.2.2 så vi på hvilke klubber som opplevde de ulike kategoriene av inntektstap. Klubbene med lavest inntektstap, men som ble hyppigst forklart ved anslag var klubber som; *ikke var kvalitetsklubber, klubber uten ansatte, og klubber under 200 i medlemsmasse*. Det lave inntektstapet kan bli forklart med at de ikke har ansatte som må lønnes og at de har en mindre medlemsmasse som må føres med ressurser. Men, at klubbene ikke er Kvalitetsklubb skiller seg kanskje litt, spesielt med tanke på at kvalitetsklubber skal ha en tydelig økonomiplan. Smeland og Seippel (2015) forklarer; «Kvalitetsklubb forutsetter at klubben har en plan for økonomistyring som så skal bidra til å skape forutsigbarhet i det daglige arbeidet og gi trygghet for klubben og dens tillitsvalgte» (Smeland, 2015). Det kan også diskuteres om de summene som gjelder for de mindre klubbene som nevnt, selv om de er lavere, har like stor betydning som de høyere summene som blir tapt av antatt større klubber, som også har ansatte. Dette kan forklare hvorfor klubber med ansatte anslo større summer som har gått tapt.

Hos klubbene som ikke er kvalitetsklubber var det *reduert inntekt fra kiosksalg og avlyste arrangementer* som ble oftest svart. Vi husker fra forrige resultatdel at klubber som ikke er kvalitetsklubber generelt opplevde mindre inntektstap. Dette kan tyde på at *reduerte inntekter fra kiosksalg og avlyst(e) arrangementer*, som var to av de mest besvarte årsakene til inntektstap, ikke generer den største inntekten. Igjen vet vi ikke om det er disse inntektene som er vitale for hver enkelt klubb. I tillegg så vi at klubbene som ikke er kvalitetsklubber, ikke har ansatte og har under 200 i medlemsmasse svarte sjeldnere at *reduert inntekt fra sponsorinntekter og redusert inntekt fra aktivitetsavgifter* var to av

hovedårsakene. På den andre siden oppga klubbene som var kvalitetsklubber og i prosess for å bli Kvalitetsklubb oftere at *redusert inntekt fra sponsorinntekter* og *redusert inntekt fra aktivitetsavgifter* var hovedårsakene. Kan det da tenkes at disse to hovedårsakene til tapte inntekter er store inntektskilder? Om vi ser til *linjediagram 5* ser vi at klubber som er i prosess for å bli Kvalitetsklubb og Kvalitetsklubber oppgir til sammen oftere at de har tapt summer mellom 100 000 og 1 000 000. Siden det var disse to hovedårsakene som skilte seg ut, kan det fortelle at disse inntektskildene har stor betydning for klubbene i prosess for å bli Kvalitetsklubb og Kvalitetsklubber.

8.0 Konklusjon

Vi har nå presentert hva fotballklubbene tilhørende NFF Østfold har svart i undersøkelsene til NFF, og diskutert resultatene som kom frem. Vi startet i innledningen ved å rette søkelys på to områder som vi ville se nærmere på: endringer i inntekt og endring i medlemsmassen/frafall. Hva har vi så kommet frem til, og kan vi besvare problemstillingen vår som lyder: «Hvordan har fotballklubbene tilhørende NFF Østfold blitt påvirket av Covid-19?»

Når det gjelder endringer i medlemsmasse startet vi med å se på hvilke årsklasser som var i gang med aktivitet. Her hadde vi to undersøkelser fra april og juni 2020 som viste til veldig like tall. Det vi bemerket oss var at spørreundersøkelsene kun spurte om de var i gang med aktivitet, og ikke hvilken grad av aktivitet. Vi vurderte så i diskusjonen opp mot Koronavettreglene, som ble iverksatt 03.04.2020, om denne reduserte tilstanden til fotballen kunne hatt en påvirkning på frafallet, som vi så i resultatene. Vi bemerket oss også at jentefotballen, i kontrast med guttefotballen, er mye mindre representert i klubbene tilhørende NFF Østfold. Vi mener at videre studier burde se nærmere på den lave representasjonen av jentefotballen, og om en slik krise kan ha påvirkning på fremtiden til jentefotballen i NFF Østfold. Det skal legges til grunn at det kun var 34 klubber som svarte på september-undersøkelsen, der spørsmål om endring i medlemsmassen ble stilt, der NFF Østfold har totalt 82 klubber. Dette gir da ikke en full representasjon av klubbene tilhørende NFF Østfold som helhet. Av de 34 klubbene som svarte på september-undersøkelsen, svarte 19 «ja» på om de har hatt endring i medlemsmasse. Av de 19

klubbene svarte et sterkt flertall at de hadde opplevd å bli færre. Spesielt merkbart var det at 13 av de 19 klubbene svarte at de hadde blitt færre på senior herrer. Vi vet ikke om dette kan ha vært et resultat av de strengere restriksjonene for de over 20 år, eller om teorien til Seippel (2005), med tanke på to frafallspuljer, kan ha hatt påvirkning her. Klubbene tilhørende NFF Østfold har opplevd endringer i medlemsmassen. Vi har diskutert om Koronavettreglene har hatt en påvirkning på dette opp mot teorien, og vi har funnet korrelasjoner mellom teorier og restriksjonene som har blitt satt. Vi føler dog at mer forskning kreves, gjerne kvalitative studier som spør utøvere som forlot klubben sin hva grunnen eller grunnene var, og hvordan fotballen ble opplevd i denne perioden. Dette for å kunne bedre forklare hvordan Covid-19 har påvirket medlemsmassene til klubbene tilhørende NFF Østfold.

Når det gjelder klubbenes inntektstap, diskuterte vi hvorfor klubbene som ikke var kvalitetsklubber, ikke hadde ansatte og hadde under 200 i medlemsmasse svarte at de hadde tapt mindre i inntektstap, enn de antatt «større» klubbene. Det lave inntektstapet til disse klubbene kunne forklares med at de rett og slett ikke hadde ansatte som måtte lønnes og en mindre medlemsmasse som trengte mindre ressurser. Vi så videre på hva de klubbene oppga som hovedårsakene til de tapte inntektene, der redusert inntekt fra kiosksalg og avlyst(e) arrangementer skilte seg ut. De klubbene som fortalte at de var kvalitetsklubber, hadde ansatte og hadde en større medlemsmasse, oppga derimot oftere at redusert inntekt fra sponsorer og redusert aktivitetsavgift var hovedårsakene. Disse to årsakene kan ha hatt en betydning for at inntektstapene til disse klubbene var høyere, dette kan vi legge til grunn når vi ser de antatt mindre klubbene ikke svarer dette like ofte. Vi får derimot aldri svar på hvor mye inntekter klubbene får gjennom de årsakene som nevnt. Det vi kan konkludere med at Covid-19 har påvirket klubbenes inntekter, når 32 av 34 klubber svarte «ja» på spørsmål om klubben har tapte inntekter som følge av koronasituasjonen. Vi føler videre studier burde se nærmere på årsakene til de tapte inntektene, i forhold til hvor mye de har tapt på hver årsak.

Alt i alt kan vi besvare problemstillingen vår; «hvordan har fotballklubbene tilhørende NFF Østfold blitt påvirket av Covid-19?», der vi så nærmere på endringer i inntekter og endringer i medlemsmassen, hvor vi har sett at flere klubber har tapte inntekter som følge av koronasituasjonen. Vi har også sett tydelige tegn på endringer i medlemsmassene til klubbene, hvor det som regel gjaldt en negativ endring.

Referanseliste

Fredrikstad kommune. (2021, 10 mai). *Idrett, kultur og fritid*.

<https://www.fredrikstad.kommune.no/tjenester/helseomsorgogvelferd/helsestasjoner/korona/rad-og-regler-om-korona/idrettkorona/>

Godbey, G., Crawford, D. W., & Shen, X. S. (2010). Assessing hierarchical leisure constraints theory after two decades. *Journal of Leisure Research*, 42(1), 111-134.

<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00222216.2010.11950197>

Gould, D. (1987). *Understanding attrition in children's sport*. (2.utg). Human Kinetics Champaign, IL.

NFF Østfold. (2017). *Handlingsplan ØFK 2017-2020*. Fotball.no.

https://www.fotball.no/globalassets/krets/ostfold/planverk/handlingsplan-ofk-2017-2020-v.1.0.pdf?fbclid=IwAR2GIkiCsOwvdRAto7mQRZvcqT_Y4PK94kmeFshOLXHf2daQvlNG0EA8q8I

Norges Fotballforbund. (Ukjent). *Barnefotball: verdier og virkemidler. Et hefte for deg som jobber med barn mellom 6-12 år*. Fotball.no.

<https://www.fotball.no/globalassets/barn-og-ungdom/verdier-og-virkemidler/barnefotball.pdf>

Norges Fotballforbund. (2020, 18. april). *Fotballens koronavettregler*. Fotball.no.

https://www.fotball.no/tema/nff-nyheter/2020/fotballens-koronavettregler--retningslinjer-for-fotballaktivitet-under-restriksjonene-mot-spredning-av-koronasmitte/?fbclid=IwAR1bkXRS9J3grWBOPdg2Z5Vxoa_hN7ESQhScJEmaQDJQZVmIT4Vn1MEgeek

Norges Fotballforbund. (2019). *Klubber i Østfold Fotballkrets*. Fotball.no.

<https://www.fotball.no/fotballdata/klubb/?d=2>

Mutz, M., & Gerke, M. (2020). Sport and exercise in times of self-quarantine: How Germans changed their behaviour at the beginning of the Covid-19 pandemic. *International Review for the Sociology of Sport*, 1012690220934335.
<https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1012690220934335>

Mutz, M. (2021). Forced adaptations of sporting behaviours during the Covid-19 pandemic and their effects on subjective well-being. *European Societies*, 23(sup1), S184-S198.
<https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/14616696.2020.1821077?needAccess=true>

Regjeringen. (2020, 12. mars). *Omfattende tiltak for å bekjempe koronaviruset*.
Regjeringen.no. <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/nye-tiltak/id2693327/>

Reitlo, L. S. (2012). *Deltagelse og frafall i ungdomsidretten*.
<https://samforsk.no/Publikasjoner/Ferdig%20rapport%20-%20Deltagelse%20og%20fracfall%20i%20ungdomsidretten%20WEB.pdf>

Rolien, H. W. (2013). *Frafall i ungdomsfotball* [Bachelor oppgave] Høgskolen i Molde- Vitenskapelig høgskole i logistikk.
https://himolde.brage.unit.no/himolde-xmlui/bitstream/handle/11250/152665/bachelor_rolien.pdf?sequence=1

Seippel, Ø. (2005). *Orker ikke, gidder ikke, passer ikke? Om frafallet i norsk idrett*.
https://samfunnsforskning.brage.unit.no/samfunnsforskning-xmlui/bitstream/handle/11250/177519/R_2005_3.pdf?sequence=3&isAllowed=y

Smeland, F. & Seippel, Ø. (21.06.2015). *For vi kommer ikke til å sitte i styret i all evighet*.
<https://www.nih.no/contentassets/b445397cad52462384b8c099d1f3a24b/rapport-for-vi-kommer-ikke-til-a-sitte-i-styret-i-all-evighet.pdf>

Torp, C. N. H. (2019). *Frafall i ungdomsidretten: En kvalitativ og kvantitativ studie av ungdommens egne begrunnelser til frafall* [Masteroppgave, Norges Idrettshøgskole/].
<https://nih.brage.unit.no/nih-xmlui/bitstream/handle/11250/2640984/Torp%20CN%20h2019.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

